

Samrøða við 87 ára gamla nevndarformannin í Tavuni:

Tavan í Leirvík er ein verulig sólskinssøga

JÓGVAN ELIAS JOENSEN HEVUR HEILT SÍÐAN 1970 VERIÐ NEVNDARFORMAÐUR INNAN FØROYSKA FISKAframleiðslu - FYRST Í NEVNDINI AFTAN FYRI FLAKAVIRKIÐ FROST OG SÍÐAN Í TAVUNI Í LEIRVÍK

Umframt at arbeiða gulllaks í summarhálvuni og upsa í vetrarhálvuni, hevur Tavan eisini gjørt royndir við at salta sild og brisling

Vilmund Jacobsen

Jógvan Elias Joensen í Leirvík, sum er føddur hin 28. desember í 1930 og sum soleiðis er 87 ára gamal, er formaður í nevndini aftan fyri gulllaksavirkið Tavuna í Leirvík.

Hann er sonur Hjalmar úr Leirvík og Thildu úr Miðvági, sum fingur tvey børn. Fyrst fingur tey ein Jógvan Elias, sum varð føddur í 1928, men sum eitt ára gamal í desember í 1929 doyði av meningitis.

Núverandi nevndarformaðurin í Tavuni, Jógvan Elias Joensen, varð uppkallaður eftir beiggja sínum.

Sum ein av teimum fyrstu bygdardreingjunum í Leirvík tók hann realskúlaprógv í 1948.

Eftir at hava lokið realskúlan, fór Jógvan Elias Joensen til Danmarkar, har hann fekk handilsprógv hjá Købmandsskolen í Keypmannahavn í 1954 og hægri handilsprógv frá Niels Brock's Handelsskole í 1956.

Í 1957 giftist hann Kristionnu Lervig, sum doyði í januar í 2011.

Kristianna var formaður í bygdarhúsnævndini heilt frá byrjan í 1981, og tað er ikki at taka munnin ov fullan av siga, at hon øll árin var ein ímynd av bygdarhúsinum í Leirvík, sum hon og maðurin saman við øðrum góðum fólki í bygdini vórðu við til at reisa á føtur.

Ungur í álitisstørv

Jógvan Elias Joensen byrjaði sum ungur í skrivstovustarvi hjá P/F Poul Hansen heilsølu. Fyrstu seks árin var hann á deildini í Havn, og

í 1960 flutti hann inn á Glyvvar at arbeiða, har hann gjørdist leiðari á eysturoyardeildini hjá Poul Hansen og var har í samfull 24 ár.

Deildin á Glyvrum læt aftur í 1990, og eftir tað arbeiðdi hann nøkur ár fyri heilsøluna úr Leirvík, har hann og konan eisini róku matvøruhandil.

Tilsamans var Jógvan Elias Joensen knýttur at P/F Poul Hansen í eini 35 ár.

Tað var, tá pápin gjørdist sjúkur og gavst við handlinum, at Jógvan Elias keypti ognina og læt handilin, sum tey kallaðu Bakkabúðina, upp aftur.

Í 1970 gjørdist Bakkabúðin fyrsti sjálvstøkuhandil í Leirvík, og í 2003 góvust hjúnini við handilsvirkseminum í Leirvík.

Áðrenn vit koma til sólskinssøguna um gulllaksavirkið Tavuna í Leirvík, hoyrir við upp í søguna um Jógvan Elias Joensen, at hann í stívliga 20 ár - árin frá 1979 til ár 2000 - var í nevndini í Norðoya Sparikassa, harav hann seinastu fyra árin var formaður.

Politikkur hevur ongantið verið lívið hjá hinum 87 ára gamla, men saman Georg Johannesen vóru teir báðir í mong ár kommunalir grannskoðarar, eins og Jógvan Elias í sínari tíð eitt skifti eisini var grannskoðari hjá flakavirkinum Frost í Leirvík.

Ein sólskinssøga

Jógvan Elias Joensen hevur í mong ár verið virkin innan vinnulívið í Leirvík, eins og hann í sínari tíð eisini var reiðari á onkrum skipum.

Pápin var ein av stovnarunum og í nevndini

í flakavirkinum Frost, sum hevur røtur aftur til seinnu hálvu av fimmtiárunum.

Tá pápin doyri í 1966, verður Jógvan Elias valdur í nevndina í Frost, har hann gjørdist formaður í 1970 og verður verandi nevndarformaður heilt fram til 1994, tá Frost fer í søguna sum vanligt flakavirkir.

Men, tað tók ikki langa tíð, til virkið í Leirvík byrjaði aftur.

Saman við trimum øðrum, Osmundi Justinussen, Ingvari Joensen og Jóan Magnusi Rasmussen, stovnaði Jógvan Elias Joensen gulllaksavirkið Tavuna, sum gjørdist ein verulig sólskinssøga, og øll árin síðan hevur hann verið nevndarformaður í felagnum.

Ingvar Joensen var seinasti stjóri í Frost, Jóan Magnus Rasmussen var bókhaldari hjá Osmundi Justinussen, sum hevði bátarnar - og sjálvur var Jógvan Elias Joensen nevndarformaður í Frost.

Hetta var líka sum orsökkin til, at tað vóru teir fyra, sum saman stovnaðu gulllaksavirkið Tavuna.

Gulllaksur og upsi

Mikudagin, tá Sosialurin hitti Jógvan Elias Joensen í Leirvík, og vit sótu í hugnaligu stovu hansara og skiftu orð, sigur hann, at soleiðis:

- Vit arbeiðdu nakað av gulllaksi í Frost seinastu tvey árin, áðrenn virkið læt aftur, og hesa tíðina fingur vit eina ábending um, at hetta var ein møguleiki. Í byrjanini leigaðu vit flakavirkið, men tað var ein klasturur í leiguavtaluni og seinni í keypsavtaluni um, at vit ikki skuldu

arbeiða vanlig botnfiskasløg undan Føroyum.

Gulllaksavertiðin er frá apríl og til nakað út á heystið, og tá ikki bar til at arbeiða vanligan botnfisk í vetrarhálvuni, gjørdist veturin ein avbjóðing hjá gulllaksavirkinum í Leirvík.

- Men, sum tíðin gekk, kundu vit fara undir at arbeiða upsa í vetrarhálvuni, og hóast færri fólk eru til arbeiðis í upsafarmleiðsluni, so ger upsin kortini, at virkseimið í Tavuni ikki liggur stilt um veturin.

Nógv góð fólk

Jógvan Elias Joensen vísir á, at hóast tvífalt so nógv fólk eru til arbeiðis í gulllaksavertiðin sum í upsavertiðini, og arbeitt verður í skiftivaktum á 10 tímar við gulllaksinum, so hevur kortini gingið rímliga væl at fingið arbeiðsfólk til virkseimið hjá Tavuni.

- Tað vil altíð vera soleiðis, at onkur fer, og onkur kemur, men tey eru fleiri, sum hava arbeitt í Tavuni í nógv ár, og góðu úrslitini hjá okkum eru ikki minst okkara arbeiðsfólki fyri at takka, eins og vit hava havt eina góða leiðslu á virkinum.

Øll árin síðan 1994 hevur framleiðslan í Tavuni verið gulllaksafars í summarhálvuni, og í fyrstuni gjørdur tey eisini onkra roynd at salta gulllaksaflok til Suðurevropa.

- Høvuðsálitið í gulllaksaveiðini hevur øll árin verið Stjørnan og Polarhav, Eysturbúgvinn og Vesturbúgvinn, og síðan hava vit eisini keypt lastir frá partolarunum, Vestmenningi og Fram, nú Skoraberg.

Jógvan Elias Joensen vísir á, at tey fyrru árin